

Arbetsmarknadsdepartementet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Försäkringskassans yttrande över remissen av departementspromemoriorna Ds 2021:16 och 2021:17 om genomförande av principöverenskommelse om trygghet, omställning och anställningsskydd

A2021/01333

A2021/01332

Sammanfattning

Försäkringskassan ställer sig positiv till promemoriornas förslag, men har följande synpunkter på Ds 2021:17. Myndigheten har inte några synpunkter på promemorian Ds 2021:16.

Avsnitt 4.1.2 Sakliga skäl för uppsägning

Principen att arbetsgivarens omplaceringsskyldighet inte längre gäller om arbetstagaren återfaller i misskötsamhet är av grundläggande natur och bör föras in i lagtexten.

Att i 7 § andra stycket byta ut uttrycket "skäligen att kräva" till "kan krävas" är onödigt och kan leda till missförstånd, eftersom syftet inte är att ändra gällande rätt när en omplaceringsskyldighet aktualiseras för första gången (se sid. 184 f.)

Avsnitt 6.1.3 Följdändringar

Försäkringskassan menar att förslaget att ändringarna i anställningsskyddslagen ska få genomslag även när talan förs med stöd av diskrimineringslagen inte har beretts tillräckligt. Med den föreslagna ändringen att anställningen inte ska bestå under en tvist ökar risken för att arbetsgivare kan pressa en arbetstagare som utsatts för diskriminering att gå med på en ofördelaktig överenskommelse i stället för att inleda en diskrimineringsstvist mot arbetsgivaren. Därmed riskerar arbetstagaren att frångå rätten till effektivt rättsligt skydd som följer av direktiv 2000/43/EG (se EU-domstolens dom i mål nr C-30/19). Enligt Försäkringskassans mening behövs en fortsatt analys av förslaget i dessa delar för att säkerställa att denna konsekvens inte uppkommer.

Avsnitt 8.2 Allmän visstidsanställning ersätts av särskild visstidsanställning

Förslaget till ny lagtext om beräkning av anställningstid vid särskild visstidsanställning (3 § andra stycket, s. 20) skulle bli tydligare om orden "*under denna månad*" sköts in mellan orden "*anställningarna*" och "*räknas*". Med ett sådant tillägg uttrycker lagtexten klarare det eftersträvade syftet med förslaget, nämligen att tid mellan minst tre särskilda visstidsanställningar under samma kalendermånad ska räknas som anställningstid. Tid som ligger mellan den tredje särskilda visstidsanställningen och en fjärde särskild

visstidsanställning som ligger under en efterföljande kalendermånad ska inte räknas som anställningstid.

För att ge stadga åt rättstillämpningen behövs ett förarbetsuttalande i frågan om i vilka fall en arbetsgivare ska anses ha tillsatt ett vikariat i syfte att kringgå arbetstagarens rätt att få beräkna anställningstid enligt 3 § andra stycket i lagförslaget och därmed gjort sig skyldig till ett brott mot kringgåendeförbudet i 5 § andra stycket. I specialmotiveringen på s. 179 anges att ett vikariat som ligger mellan två särskilda visstidsanställningar under samma kalendermånad inte hindrar att anställningstid beräknas för tiden mellan de två särskilda visstidsanställningarna. Rimligen kan ett sådant vikariat då inte träffas av kringgåendeförbudet. Det är dock oklar i vilka fall kringgåendeförbudet träffar vikariat som följer på en särskild visstidsanställning som ingåtts tidigare.

Avsnitt 10.1.2 En skyldighet att erbjuda tillsvidareanställning

Det framstår inte som en rimlig lagteknisk lösning att statliga myndigheter måste betala en sanktionsavgift när myndigheterna följer ett regelverk utanför anställningsskyddslagen.

För övrigt bör förslaget förtydligas huruvida den erbjudna tillsvidareanställningen får förenas med en inledande provanställning.

Försäkringskassan har i övrigt inte några synpunkter på förslagen.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Anders Liif efter föredragning av verksamhetsutvecklare Martin Lindeblad.

Anders Liif

Martin Lindeblad